

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą

Data posiedzenia: 18 lutego 2014 r.

Nr posiedzenia: 54

Posiedzeniu przewodniczył: wiceprzewodniczący komisji Łukasz Abgarowicz

- Porządek posiedzenia:**
1. Informacja przedstawicieli społeczności polonijnej o sytuacji Polonii w Obwodzie Kaliningradzkim.
 2. Informacja Centrum Badań nad Dziedzictwem Kulturowym i Przyrodniczym Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego na temat projektu „Dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze regionu jako płaszczyzna współpracy transgranicznej” na przykładzie wspólnych działań z Polonią Obwodu Kaliningradzkiego.
 3. Sprawy różne.

- W posiedzeniu uczestniczyli:
- senatorowie członkowie komisji: Łukasz Abgarowicz, Leszek Czarnobaj, Robert Dowhan, Mieczysław Gil, Stanisław Gogacz, Marek Konopka, Janina Sagatowska, Piotr Zientarski,
 - oraz senator Andrzej Grzyb,
 - goście:
 - wicedyrektor Departamentu Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Jacek Junosza-Kisielewski,
 - prezes Rady Organizacji Polonijnych Obwodu Kaliningradzkiego, prezes Stowarzyszenia „Dom Polski” im. Fryderyka Chopina w Czerniachowsku Irina Korol,
 - prezes Stowarzyszenia „Zielone Dzieci” w Mrągowie Zofia Wojciechowska,
 - dyrektor Centrum Badań nad Dziedzictwem Kulturowym i Przyrodniczym na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim prof. dr hab. Stanisław Czachorowski,
 - dyrektor Departamentu Współpracy Międzynarodowej w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Warmińsko-Mazurskiego Łukasz Bielewski,
 - wikariusz generalny Diecezji św. Józefa w Irkucku ksiądz Włodzimierz Siek SVD,
 - prezes Fundacji „Dziedzictwo Nasze” Barbara Grązewicz-Chłudzińska,
 - członek Zarządu Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” Zofia Rycharska.

Przebieg posiedzenia:

Ad 1. Senator Marek Konopka, inicjator posiedzenia poświęconego sytuacji Polonii w Obwodzie Kaliningradzkim, przypomniał, że region warmińsko-mazurski jest wielokulturowy i współpracuje m.in. z Federacją Rosyjską, a konkretnie z Obwodem Kaliningradzkim. Współpraca samorządów jest przyjazna.

Prezes Rady Organizacji Polonijnych Obwodu Kaliningradzkiego i prezes Stowarzyszenia „Dom Polski” im. Fryderyka Chopina w Czerniachowsku Irina Korol zaprezentowała dorobek organizacji polonijnych działających w Obwodzie Kaliningradzkim. Przybliżyła senatorom m.in. cele i zadania powołanego w 2004 r. stowarzyszenia polonijnego w Czerniachowsku. Organizacja liczy 260 członków, 72 spośród których to dzieci i młodzież. Większość osób ze stowarzyszenia ma polskie obywatelstwo.

W dalszej części swojego wystąpienia pani prezes zaprezentowała największe wydarzenie społeczności polonijnej w obwodzie – Forum Polonijne. W ramach Forum, którego inicjatorem jest Stowarzyszenie „Dom Polski” im. Fryderyka Chopina w Czerniachowsku, odbywają się spotkania z gośćmi z Polski i przedstawicielami organizacji polonijnych z Federacji Rosyjskiej. Prowadzone są wykłady i konferencje w języku polskim.

Prezes Korol zasygnalizowała również problemy, z jakimi boryka się środowisko polonijne w Obwodzie Kaliningradzkim: brak lektora języka polskiego, brak środków finansowych na wyjazdy edukacyjne dzieci polonijnych do Polski, trudności w dostępie do stypendiów w przypadku posiadającej Kartę Polaka młodzieży, która studiuje w Polsce. Pani prezes wspomniała również, że wiele osób polskiego pochodzenia nie jest w stanie udokumentować polskich korzeni, nie może więc ubiegać się o Kartę Polaka. Wiele rodzin z obwodu chce się przesiedlić do Polski, co nie jest proste.

W trakcie dyskusji prowadzący obrady senator Łukasz Abgarowicz oraz wicedyrektor Departamentu Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą w MSZ Jacek Junosza-Kisielewski zgodnie przyznali, że potrzebne jest spotkanie w celu rewizji i omówienia spraw związanych z Kartą Polaka, a w dalszej kolejności wznowienie prac legislacyjnych nad ustawą o Karcie Polaka. Zarówno Senat RP, jak i MSZ ma pewien zasób doświadczeń w tej kwestii.

Senator Janina Sagatowska wyraziła uznanie dla pracy polonijnej społeczności z Obwodu Kaliningradzkiego, podziękowała za pielęgnowanie patriotyzmu, polskiej kultury i wiary. Na zakończenie przywołała słowa bł. Jana Pawła II, że Polska jest tam, gdzie biją serca polskie.

Ad 2. Prezes Stowarzyszenia „Zielone dzieci” w Mrągowie Zofia Wojciechowska, prezentując projekt „Dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze regionu jako płaszczyzna współpracy transgranicznej”, wskazała, iż dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze jest doskonałą platformą działań poszerzających światopogląd młodzieży polonijnej. Przekazała na ręce wiceprzewodniczącego senatora Łukasza Abgarowicza w imieniu burmistrza Mrągowa Otolii Siemieniec zaproszenie do udziału komisji w tegorocznym jubileuszowym, XX Festiwalu Kultury Kresowej.

Prezentując wyniki badań Centrum Badań nad Dziedzictwem Kulturowym i Przyrodniczym Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, prof. Stanisław Czachorowski zaznaczył, że powracanie do korzeni jest atrakcyjne dla wszystkich, a tożsamość regionalna będzie coraz bardziej istotna, co będzie miało przełożenie na gospodarkę, ponieważ będzie prowadzić m.in. do zwiększenia ruchu turystycznego.

Dyrektor Departamentu Współpracy Międzynarodowej w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Warmińsko-Mazurskiego Łukasz Bielewski omówił kwestie dotyczące współpracy z Obwodem Kaliningradzkim zarówno na szczeblu samorządów lokalnych, jak i parlamentów regionalnych. Zaznaczył, że sąsiedztwo Obwodu Kaliningradzkiego – a więc i granicy UE z Rosją, co pociąga za sobą określone możliwości i wyzwania – ma dla województwa wymiar strategiczny.

Ad 3. W ramach spraw różnych prowadzący obrady senator Łukasz Abgarowicz poprosił księdza Włodzimierza Sieka SVD, wikariusza generalnego Diecezji św. Józefa w Irkucku, o przedstawienie sytuacji parafii rzymskokatolickiej w Wierszynie na Syberii, w tym kwestii stuletniego kościoła pw. św. Stanisława Męczennika.

W trakcie dyskusji przedstawiciel Ministerstwa Spraw Zagranicznych zadeklarował pomoc finansową Konsulatu Generalnego RP w Irkucku umożliwiającą uporządkowanie spraw formalnoprawnych parafii w Wierszynie. W kwestii remontu zabytkowego kościoła senatorowie zasugerowali zwrócenie się o pomoc do właściwego podmiotu, jakim jest Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.